

ренило, като въ всичко сме надирѣ, но стремление-то камъ образование-то, кое-то са сѫглѣдва въ народа ни, скоро ще да даде край на тия злини, стига само да имаме твѣрда воля и постоянство.

Свойства-та, кои-то правятъ електрическа-та сила толкова полѣзна, сѫ три:

1). Безмѣрна-та ѹскоростъ, съ коя-то са тя движи въ металлическия тель. Скоростъ-та на галваническа-та електричностъ сѫ прѣсѣтнали Американци-тѣ Gould и Walker да е 3951 Австрийски мили въ една секунда. Отъ тукъ са вижда да е много по-малка отъ електричностъ-та произведена съ тѣркане, но при всичко, пакъ е огромна.

2). Прости и легкъ способъ, съ кого-то можемъ спорѣдъ какъ-то щемъ да пущаме или спирате електричностъ-та по тела.

3). Особено-то свойство, кое-то електричностъ-та вѫзбуджа въ място-то желѣзо, кога-то обикаля по осамотения (единения) тель, кой-то е навитъ около желѣзо-то.

Галваническия токъ мжновенно промѣнява всѣко място желѣзо въ магнетъ, но това желѣзо бива само до тогава магнетъ, до като тока обикаля около му. Щомъ спремъ галванически-тъ токъ, магнетическа-та сила са изгубва изведенажъ, слѣдователно и негова-та привлекателностъ, коя-то дѣйствува на всѣко желѣзо, кога-то го приближимъ до него (до тоя магнетъ) са изгубва.

До тукъ ако и въ кратцѣ, видѣхми: що е електрическа сила и колко е тя бѣрза. Потрѣбно е сега да са запозиаемъ и съ нѣкои орждия, на кои-то съ помощь-та можемъ спорѣдъ воля-та си да пущаме или спирате тока по тела. Такова едно орждие е тжий нарѣчения ключъ, (вижъ фигура 2.), кой-то е твѣрдѣ прости и са основана на свойство-то на галваническа-та електричностъ; спорѣдъ кое-то (свойство) и най-малко-то разстояние на тела, по кого-то тече тока, запира мжновено и най-силния токъ. Ако скачимъ изново тель-тъ, явява са изведенажъ електрически токъ по всичкия телъ ако ще би джлакъ и стотини мили, въ сѫщия мигъ дѣйствува и на желѣзо-то. На това основание, можемъ спорѣдъ воля-та си да намагнетисаме просто място желѣзо и въ сѫщия мигъ т. е. щомъ сме вѫзбудили въ него магнетическа сила (электро-магнетъ) да спремъ тока и желѣзо-то са пакъ отмагнетисва. По тоя начинъ, ние можемъ и хиляди пожти за чансъ да пущаме и спирате тока, безъ да осѣщаме нѣкое противодѣйствие или мжж.